

Új műszaki doktorok az Erdőmérnöki Főiskolán

A felszabadulás óta végbement mélyreható szocialista átalakulás új tartalmat és jelentőséget adott a tudományos munkának és megbecsülést a tudomány eredményes művelőinek. Az eredményes munka alapját képező tudományos képzettség elismerésének egyik kifejezője a Népköztársaság Elnöki Tanácsa által az 1950. évi 44. számú törvényerejű rendelettel bevezetett *tudományok kandidátusa*, továbbá az 1951. évi 26. számú törvényerejű rendelettel rendszeresített *tudományok doktora* tudományos fokozat.

Az aspirantúra és a tudományos fokozatok az elmúlt években és ma is eredményesen szolgálják a tudományos utánpótlás képzését és biztosítását. Az egyetemi doktori cím orvosoknál, állatorvosoknál, jogászoknál foglalkozás megjelölés; egyetemi diplomájukkal együtt nyerik el és az végzettségük elismerését jelenti. A többi egyetemi szakon elnyert egyetemi doktori cím

Fekete Zoltán akadémikus átveszi a doktori oklevelét

olyan kezdeti tudományos teljesítményt jelez, amely a kandidátusi fokozatnál alacsonyabb szintű; oklevelet szerzett szakemberek nyerhetik el külön vizsga letétele és disszertáció benyújtása révén. Annak, aki tudományos fokozatot (a tudományok kandidátusa, a tudományok doktora) nyert, kérelmére az illetékes egyetem a magasabb tudományos teljesítmény elismeréseként külön vizsga és disszertáció benyújtása nélkül az egyetemi doktori címet megadja, ha azt korábban nem szerezte meg.

A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1031/1959. (X. 3.) számú, a tudományos fokozatok és az egyetemi doktori cím viszonyáról hozott határozata alapján az Erdőmérnöki Főiskola Tanácsától 12 magasabb tudományos fokozattal rendelkező erdőmérnök kérte műszaki doktori cím odaítélését. A kérelmeket a Főiskola tanácsülés keretében elbíráltta és szavazás útján egyhangúlag úgy határozott, hogy mind a 12 kérelmezőnek odaítéli a műszaki doktori címet. A doktori okleveleket meglehangú ünnepség keretében *dr. Tamássy István* a FM Szakoktatási és Kísérletügyi Főigazgatóságának vezetője nyújtotta át.

Dr. Tamássy István rövid beszédében rámutatott, hogy a kormány illetékes szervei előtt a tudományos fokozatok és az egyetemi doktori cím viszonyának szabályozásakor két cél lebegett. Először, hogy a közvélemény előtt kialakítsa a tudományos fokozatok rendszerét és azokat megfelelő helyre sorolja. Ebből folyik, hogy a tudományos fokozatok odaítélése a műszaki doktori címmel kezdődik és a tudományok kandidátusa, illetve

doktora címmel fejeződik be. Közülük az első egyetemi, az utóbbi kettő pedig akadémiai tudományos fokozatok. Másodszer, hogy mintegy hiányt pótolva lehetővé tegye, hogy akik akadémiai tudományos fokozatot szereztek, azok egyben mint a legérdemesebbek viselhessék a műszaki doktori címet.

Dr. Tamássy István az eddig végzett alkotó munka elismeréseként *Fekete Zoltán* nyugalmazott egyetemi tanárnak, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának;

Roth Gyula nyugalmazott egyetemi tanárnak, a mezőgazdasági tudományok doktorának;

Sébor János egyetemi tanárnak, a műszaki tudományok doktorának; *Koltay György* nyugalmazott ERTI osztályvezetőnek, a mezőgazdasági tudományok kandidátusának;

Keresztesi Béla, az OEF vezető helyettesének, a mezőgazdasági tudományok kandidátusának;

Sali Emil OEF főosztályvezetőnek, a mezőgazdasági tudományok kandidátusának;

Gál János tanszékvezető egyetemi docensnek, az Erdőmérnöki Főiskola igazgatójának, a mezőgazdasági tudományok kandidátusának;

Somkuti Elemér tanszékvezető docensnek, a mezőgazdasági tudományok kandidátusának;

Nemky Ernő tanszékvezető egyetemi tanárnak, a biológiai tudományok kandidátusának;

Pántos György tanszékvezető egyetemi docensnek, a biológiai tudományok kandidátusának;

Pagony Hubert egyetemi adjunktusnak, a biológiai tudományok kandidátusának;

Babos Imre ERTI osztályvezetőnek a mezőgazdasági tudományok doktorának

nyújtotta át a műszaki doktori oklevelet, majd a FM vezetősége nevében meleg szeretettel köszöntötte az idős professzorokat és kívánt nekik további hosszú, boldog életet és kérte, hogy hosszú gyakorlati munkájuk tapasztalatait adják át ifjabb kollegáiknak, hogy ők is hasonló jó eredményeket érhessenek el. A fiataloktól pedig azt kérte, hogy az idős professzorokhoz hasonló lelkesedéssel és szakmaszeretettel műveljék az erdészeti tudományokat.

Az avatottak közül *Fekete Zoltán* akadémikus mondott köszönetet a szíves szavakért: „Kedves köteletségemnek tartom — mondotta —, hogy mint a Főiskola régi hallgatója, tanársegédje, adjunktusa és 40 évig tanszékvezető tanára mindnyájunk nevében, akiket az enyémhez hasonló kitüntetés ért, meleg szeretettel mondjak köszönetet annak az intézménynek, amely immár 150 éve neveli az erdész család tagjait. Mi, ennek a családi közösségnek a tagjai hálás szeretettel fogadjuk ettől a tudományra nevelő intézetünktől a minket ért kitüntetést és fogadjuk a kapott jutalmat, a műszaki doktori címet. Ennek a köszönetemnek adok kifejezést, amikor azt kívánom a Főiskola mostani és mindenkori igazgatójának és a Földművelésügyi Minisztérium itt megjelent képviselőjének, hogy Alma Máterünk további fejlesztéséért végzett munkájukat kísérje jó szerencse és siker koronázza. Annak, aki kellő komolysággal végzi tanulmányait és munkáját, értékes

jutalom az, hogy a tudományos felkészültségének a jelképes címszavát a neve mellé illesztheti. Aki ezt a címet elnyeri, igyekezzék szakmai buzgal-mával kiérdemelni a megtisztelő címet, és azt hiszem ezt mindnyájunk nevé-ben készségesen megfogadhatom, mert mindnyájan szakmánk felvirágoz-tatásán kívánunk működni. Engedjék meg, hogy Alma Máterünket a régi köszöntéssel üdvözljem: Vivat, crescat, floreat Academia."

Felszólalt az ünnepségen *Sébor János* professzor is, aki a következő-
ket mondotta: „Úgy érzem, hogy erre a kitüntetésre nem szolgáltam rá,
mert nem tettem mást, csak a kötelességemet teljesítettem. Hosszú éveken
át nem lebegett más cél a szemem előtt, minthogy kötelességemet minél
lelkiismeretesebben teljesíthessem. Céloom az, hogy olyan erdőmérnököket
képezzünk, akik népünk jólétét tudásukkal elősegítik, mert a jólét meg-
teremtéséhez tudásra van szükség. Ma a technika világában élünk, minden
téren a technika dominál, tehát ez irányban kell fejlesztenünk tudásunkat
hogy eredményeinkkel megkönnyíthessük utódaink munkáját. Önzet-
lenül, teljes szívből, szeretettel kell végeznünk munkánkat, népünk javára.
Ezért érzem úgy, hogy erre a kitüntetésre nem vagyok érdemes. Ha mégis
megkaptuk, köszönettel tartozunk érte kormányzatunknak, vezetőinknek és
mégegyszer köszönöm a magam és társaim nevében is."

A meglehangú üdvözléseket *Gál János* igazgató fejezte be, aki kifej-
tette, hogy a most doktori címet nyert főiskolai oktatókat ez az elismerés
még inkább arra kötelezi, hogy jobban, kitartóbban végezzék munkájukat
és úgy dolgozzanak, hogy az Erdőmérnöki Főiskola mielőbb szocialista
egyetemé váljék .

KÖNYVISMERTETÉS

*Wiedermann—Schober: Fatermési táblák (Ertragstafeln). M. u. H. Schaper, Han-
nover, 1957. Tizenhat fafaj 25 fatermési tábláját magába foglaló gyűjtemény, amely-
nek fejlődéstörténete Schwappach 1912. évi kiadású fatermési tábláira nyúlik visz-
sza. A táblákat nagyjából a volt Porosz Erdészeti Kísérleti Állomás állandó kí-
sérleti területein végzett faterméstani vizsgálatok eredményei alapján szerkesztet-
ték. A következő fajok mérsékelt és erősen gyérintett állományaira külön-külön
táblák készültek: tölgy, bükk, lucfenyő, erdeifenyő, európai vörösfenyő és japán
vörösfenyő. Egyféle gyérintési intenzitásra készült a vöröstölgy, mézgás éger, kóris,
nyír, akác, korainyár, óriásnyár, sitkafenyő, douglasfenyő és jegenyefenyő fatermési
táblája.*

A felsorolt fajok legtöbbször nemcsak a szokásos fatermési osztályokra tagolt
táblákat szerkesztettek, hanem abszolút fatömegteljesítési fokok szerinti táblákat is.
Az utóbbiak a fatömegteljesítést a 100 éves korban elért összes fatermésből számított
átlagnövedék köbméterével fejezik ki. Ez nagymértékben megkönnyíti a különböző
fafajok fatömegteljesítésének összehasonlítását. Az egyes fajok fatermelési osztályai a
könyv végén közölt táblázatok segítségével számíthatók át fatömegteljesítési fokokra
és viszont. A fatömegteljesítési fokok fogalmának könnyebb megértésére szolgáljon a
következő példa: a 7. teljesítési fokba sorolt állományok összes faterméséből számi-
tott átlagnövedék 100 éves korban bármely fafaj és bármely gyérintési intenzitás ese-
tében 7 m³, a 6. fokban 6 m³ stb.

Érdekes gyakorlati következtetések vonhatók le a mérsékelt és az erős gyérintés
alapulvételével készült táblák összehasonlításából. Eközben természetesen nem
szabad megfeledkeznünk arról, hogy a könyvbe foglalt táblák meghatározott viszó-
nyokra készültek és azokra érvényesek. A tölgy, bükk, luc- és erdeifenyő fontosabb
adatainak áttekintését és összehasonlítását a következő táblázat könnyíti meg: